

**VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
VADAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PAREIGŪNŲ ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO**

2015 m. balandžio 16 d. Nr. 4- 148
Vilnius

Siekdamas apibrėžti Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) pareigūnų veiklos ir elgesio principus, stiprinti VSAT įvaizdį bei didinti visuomenės pasitikėjimą ja:

1. Tvirtinu pridedamą Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų etikos kodeksą.

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas skelbtinas VSAT interneto tinklapyje.

3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado 2006 m. kovo 31 d. įsakymą Nr. 4-228 „Dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų elgesio taisyklių patvirtinimo“.

Tarnybos vadas

Renatas Požėla

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PAREIGŪNŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) reglamentuoja Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) pareigūnų veiklos ir elgesio principus, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnyje nustatytų valstybės tarnautojų veiklos etikos principų įgyvendinimą VSAT, geresnius tarnybos rezultatus bei formuoti teigiamą VSAT įvaizdį.

2. Kodekso nuostatų taikymo tikslas – sudaryti teisinės prielaidas veiksmingai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, jog valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gerinti viešojo administravimo kokybę, didinti visuomenės pasitikėjimą VSAT, stiprinti VSAT pareigūnų autoritetą, atsakomybę už savo veiksmus, užkirsti kelią korupcijai atsirasti ir plisti.

3. Šio Kodekso normos taikomos VSAT ir jos struktūrinių padalinių statutiniams valstybės tarnautojams (toliau – VSAT pareigūnai).

4. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Vidaus tarnybos statutu, Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968 „Dėl Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklių patvirtinimo“.

II. VSAT PAREIGŪNO VEIKLOS ETIKOS PRINCIPAI

5. Tarnyba VSAT grindžiama šiais veiklos ir elgesio principais: pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, nešališkumo, nesavanaudiškumo, atsakomybės, viešumo ir konfidencialumo derinimo, pavyzdingumo.

III. VSAT PAREIGŪNO ELGESYS TARNYBOS METU

6. VSAT pareigūnas, vykdydamas pareigas, privalo:

6.1. gerbti ir ginti kiekvieno žmogaus orumą, pagrindines teises ir laisves;

6.2. užtikrinti kiekvieno sulaikyto asmens teisių ir laisvių apsaugą, o prireikus imtis neatidėliotinių priemonių, kad jam būtų suteikta medicinos ar kita būtina pagalba;

6.3. neatlikti, neskatinti ir kitaip netoleruoti jokių kankinimo, nežmoniško ar žeminančio žmogaus orumą elgesio aktų;

6.4. naudoti jėgą tik tuo atveju, kai tai neišvengiamai būtina, ir tik teisėtam tikslui pasiekti;

6.5. besąlygiškai gerbti visus asmenis, neatsižvelgiant į jų tautybę, rasę, kilmę, lytį, socialinę padėtį, politinius, religinius, filosofinius įsitikinimus;

6.6. vengti veikimo ar neveikimo, kurie kenktų VSAT reputacijai, kitų pareigūnų autoritetui, juos kompromituotų;

6.7. būti teisingam ir nešališkam, užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų teisėti ir objektyvūs, be savanaudiškų paskatų;

6.8. su visais asmenims bendrauti mandagiai ir dalykiškai, visose situacijose išlikti santūriam ir taktiškam;

6.9. vengti elgesio, kuris galėtų būti suprastas kaip reikalavimas duoti kyšį, ar atlikti kitus veiksmus, nesusijusius su tarnybinėmis pareigomis, informuoti tiesioginį vadovą apie daromą neteisėtą įtaką;

6.10. laiku ir tiksliai vykdyti aukštesniojo pagal pareigas pareigūno nurodymus ir pavedimus, jeigu nėra aiškiai žinoma, kad jie yra neteisėti. Jei žinoma, kad nurodymas ar pavedimas yra neteisėti, būtina nedelsiant apie tai pranešti VSAT vadui arba prokurorui;

6.11. tarnybinį pažymėjimą ir identifikavimo ženklą naudoti, tarnybinę uniformą vilkėti tik vykdant tarnybines pareigas. Suderinus su tiesioginiu vadovu, tarnybinę uniformą galima vilkėti, minint valstybines ar profesinę šventes, atstovaujant VSAT visuomenėje;

6.12. vengti viešų ir privačių interesų konflikto, spręsti visus kylančius konfliktus taip, kad būtų apginti viešieji interesai;

6.13. informuoti savo tiesioginį vadovą ar įgaliotus asmenis, kurie dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje;

6.14. laikytis kalbos ir elgesio kultūros normų;

6.15. užtikrinti, kad darbo vieta visada būtų švari ir tvarkinga;

6.16. vilkėdamas uniformą ar kitus drabužius, visada būti tvarkingam.

7. VSAT pareigūnui vilkint uniformą draudžiama įsigyti alkoholinius gėrimus, taip pat rūkyti viešoje, specialiai rūkymui nepritaikytoje, vietoje.

IV. VSAT PAREIGŪNŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

8. VSAT pareigūnų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pasitikėjimu, sąžiningumu, lygiateisiškumu, tarpusavio pagalba, tolerancija ir taktiškumu.

9. VSAT pareigūnai privalo vengti:

9.1. asmens žeminimo ar įžeidinėjimo;

9.2. kolegos charakterio, jam būdingų savybių viešo aptarimo;

9.3. kolegos darbo ar nuosavybės menkinimo;

9.4. apkalbų, šmeižto skleidimo, reputacijos žeminimo;

9.5. nesantaikos kurstymo naudojantis pareigybiniais ar psichologiniais privalumais;

9.6. neigiamų emocijų demonstravimo;

9.7. tiesioginio ar netiesioginio priekabiavimo formų, sukuriančių bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

10. VSAT pareigūnas, bendraudamas su kolegomis, privalo elgtis pagarbiai, vadovaudamasis principu, kad kiekvienas asmuo turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti.

11. VSAT pareigūnas turi laikytis solidarumo su kolegomis, ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos.

12. VSAT pareigūnas privalo netoleruoti kolegų daromų teisės pažeidimų, imtis priemonių užkirsti kelią daromiems pažeidimams, apie kolegos netinkamą elgesį informuoti tiesioginį vadovą.

13. Tarnybos metu kilusius nesutarimus VSAT pareigūnai turi spręsti tarpusavyje, neišsprendę jų – kreiptis į tiesioginį vadovą.

14. VSAT pareigūnai privalo būti savikritiški, pripažinti savo klaidas ir stengtis jas ištaisyti, geranoriškai padėti išaiškinti savo tarnybinius nusižengimus.

V. REIKALAVIMAI VADOVAUJANTIEMS VSAT PAREIGŪNAMS

15. Vadovaujantis VSAT pareigūnas privalo:

15.1. stengtis sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;

15.2. užtikrinti bendradarbiavimu paremtą vadovavimo stilių, kuris skatintų pavaldinių iniciatyvą ir savarankiškumą, sudaryti sąlygas pavaldiniams, veikiant kartu, dalyvauti problemų sprendime;

15.3. pagarbiai ir santūriai elgtis su pavaldiniais – nurodymai, pavedimai, pastabos turi būti daromi tik korektiškai;

15.4. stengtis paskirstyti darbą vadovaujama kolektyve taip, kad būtų maksimaliai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir profesinė kvalifikacija;

15.5. viešai nereikšti savo simpatijų ir antipatijų pavaldiniams, vertinti pavaldinius pagal jų dalykines savybes;

15.6. skatinti pavaldinius reikšti savo nuomonę ir ją išklaudyti;

15.7. deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus, viešai pagerbti pasižymėjusius;

15.8. priimti tik objektyvius ir skaidrius sprendimus, susijusius su tarnybine veikla (įskaitant paskyrimus į pareigas, sprendimus dėl atrankų (konkursų) laimėtojų, rekomendacijas skirti apdovanojimus, priedus ir kt.), vadovaujantis asmenų pranašumais, nuopelnais;

15.9. būti reikiam pavaldiniams bei visiems vienodai teisingam, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį.

16. Vadovaujantis VSAT pareigūnas taip pat turi veikti taip, kad jo pavaldiniai:

16.1. gautų VSAT darbo pobūdį atitinkantį atlyginimą, socialines bei specialias sveikatos saugos ir saugumo garantijas;

16.2. būtų ginami valstybės dėl prieš jį panaudotų grasinimų, smurto, įžeidimų, šmeižto ir kitų teisės pažeidimų, kai jis tapo šių teisės pažeidimų auka atlikdamas tarnybines veiklas;

16.3. būtų apginti ir paremti vadovybės, iškilus nepagrįstiems kitų asmenų kaltinimams dėl pavestų funkcijų atlikimo.

VI. VSAT PAREIGŪNO ELGESYS NE TARNYBOS METU

17. Ne tarnybos metu VSAT pareigūnas privalo:

17.1. elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas ir savo elgesiu, kultūra būti pavyzdys kitiems asmenims, visada prisiminti, kad pagal jo elgesį sprendžiama apie visą VSAT sistemą;

17.2. nepiktnaudžiauti užimamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių užimamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekiant paveikti nepavaldžius asmenis priimti jam palankų sprendimą;

17.3. vengti asmeninių santykių su asmenimis, žinant, kad jie susiję su nusikalstama veika, jeigu tai pakenktų VSAT įvaizdžiui ir prestižui, išskyrus atvejus, kai toks bendravimas susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu;

17.4. privatų gyvenimą tvarkyti taip, kad nenukentėtų VSAT interesai, VSAT prestižas ir pareigūno reputacija;

17.5. VSAT pareigūnai, kurie yra įtariamieji, kaltinamieji ar teisiamieji baudžiamosiose bylose arba kuriems yra surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolai, taip pat patekę į eismo įvykį (jei vairavo transporto priemonę) ar kitą konfliktinę situaciją, kuri gali sukelti visuomenės susidomėjimą ir teisinių padarinių, privalo nedelsdami raštu apie tai informuoti savo tiesioginį ar aukštesnes pareigas einantį vadovą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Laikytis šio Kodekso reikalavimų – kiekvieno VSAT pareigūno pareiga, o jų pažeidimas smerkiamas ir užtraukia tarnybines atsakomybę.

19. Šio Kodekso normų laikymąsi kontroliuoja VSAT pareigūnų tiesioginiai vadovai.